

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serioși nerăncate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SOCIETĂȚI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Euz. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 30 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminecă 5 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un asam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 47

Brașov, Joi 28 Februarie 12 Martie

1908.

Votarea secretă.

Se zice că în proiectele de reformă electorală, ce le pregătește ministrul de interne Andrássy, ar fi prevăzut ca votarea să fie tot ca până acum verbală și publică, iară nu secretă, cum ne spune Kristoffy că se cere în punctul 8 al pactului dintre coroană și coaliție. Motivele, ce îi îndeamnă pe guvernanți a susținea modul de procedere de până acum sunt învedereate: votarea publică favorizează sistemul de presiune din partea stăpânirii și a organelor ei.

Este așadar de interes a cunoaște mai deaproape motivele atât pentru votarea publică, cât și pentru cea secretă. Despre aceasta tratează un articol al ziarului „Pesti Hirlap”, ce ne-a sosit astăzi și care este scris cu o obiectivitate, ce rar o întâlnim în coloanele acestei foi.

Autorul începe prin a constata, că în Ungaria au fost aleși deputați dietali și cu votare secretă. Aceasta s'a întâmplat după aducerea articolului de lege V. din 1848, care în § 32 vorbește de votarea la alegerile dietale fără a ordona ca aceasta votare să fie secretă, dar totodată fără a o interzice. În urma aceasta s'a practicat în comitatul Heves și chiar în al Peștei câțva timp votarea secretă.

Când s'a modificat legea electorală, în anul 1874, s'a stabilit numai votarea obligatoare publică, după ce majoritatea camerei a respins amendamentul stângei extreme de atunci, precum și propunerea mijlocitoare a lui Tisza Kalman, după care aveau să hotărască comunele fie-care în parte modul de votare: secret ori public.

Opozițiunea (Mocsary, Iranyi, Helfy, Degre ș. a.) a susținut atunci că, precum — în cas de votare secretă — înșală eventual cel corupt, care nu votează pentru acela, care l'a corupt: tocmai așa înșală și acela, pe care presiunea puterii oficiale — contra căreia singurul leac este votarea secretă — îl silește să voteze

în contra convingerii sale. Intre aceste două cazuri deosebirea este, că, pe când în cel dintâiu votantul înșală numai pe *candidat*, pe atunci în cel din urmă el înșală *patria*. Intre adevărații votării publice a fost Carol Eötvös, care a răspuns la aceasta tesă, zicând: Resultatul final nu e acela, că într'un caz e înșelat candidatul și într'altul patria, ci acela că în ambele cazuri este vătămată *moralitatea publică*.

Mituire și presiune a fost și va fi însă totdeauna. Cumpăna va cădea în cea parte, unde înșelăciunea cauzează mai puțină pagubă și unde cauza răului poate fi mai mult combatută. Dacă cu votarea secretă putem dobândi oarecare îmbunătățire, atunci votării secrete trebuie să-i dăm preferință față cu cea publică.

Partizanii votării publice au zis la 1874 ceace zic și azi despre această votare: că e „mai potrivită”, mai „bărbătească” și mai „nobilă” pentru Maghiar și în genere pentru cetățeanul liber.

La aceasta aderenții votării secrete au răspuns deja la 1874, că nu estetica e aci lucru de căpetenie, nu aceea, ce-i mai frumos, ci ce e mai cu scop; iar pe lângă votarea secretă succede mai puțin și coruperea și presiunea.

Mulți dintre alegătorii pe baza vechei îndreptățiri a censului vor fi, cari nici după noua reformă nu vor ști scrie și ceti. Cum vor vota aceștia secret? întreabă „Pesti Hirlap” cum vor umplea biletele de votare? La aceasta partizanii votării secrete vor răspunde, că votarea secretă se poate face cu bile sau și cu lațuri, dar partea contrară poate obiecta, că acest mod de votare secretă poate da privilegiu la falsificări și abuzuri. Votarea secretă se poate întâmpla deci cum se cade numai cu bilete de votare.

În decursul dezbaterii dela 1874 a legii electorale, Daniel Iranyi a făcut o propunere relativ la votarea secretă, în care, după ce arată cum

trebuie să fie biletul de votare, ce dimensiuni trebuie să aibă și cum trebuie să fie scris și băgat în urnă de către președinte, căruia îl predă, adaugă următoarele: „Dacă vre-un alegător nu aduce cu sine biletul de votare, președintele îi dă un bilet de votare alb, pe care alegătorul scrie numele candidatului, într'un loc anume pregătit și îngrădit, sau dacă nu știe scrie, lasă să i se scrie biletul de către vre un alt alegător.”

S'a mai gândit Iranyi și la necesitatea de a se pedepsi acela, care ar umplea biletul de votare al unui alegător, ce nu știe scrie, în mod fals, (adecă nu cum a voit alegătorul) sau ar trăda votul. Foaiă amintită pledează în deosebi în favorul votării secrete, pe care o cere și Banffy, zicând la încheiere: „Astăzi socialiștii pot numai să profite de votarea secretă. Dar pot profita de ea și acei Maghiari, cari trăesc impresurați între locuitorii de limbă străină și cu pornire dujmănoasă față de ei și cari prin urmare se află sub o mare presiune naționalistă.”

„Mai departe ne arată stăpânirea liberată de aproape 40 de ani, de ce a fost capabil guvernul, presiunea puterii oficiale, pe lângă votarea publică. Și în fine credem că în ce privește moralitatea publică votarea secretă e cea mai bună școală pentru stăpânirea corupțiunii și în contra corupătoriilor...”

Solda oficerilor și »Magyarország». În cercurile politice, scrie »Magyarország», e lătită știrea, că, după părerea Monarhului, cestiunile militare au să fie și de aci încolo lăsate la o parte și abia în noul parlament vor avea să fie regulate. »Acesta este foarte corect», zice foaiă maghiară, »dar atunci e de sine înțeles, că și cestiunea urcării soldei oficerilor trebuie să fie cuprinsă în cestiunile lăsate la o parte. Din partea ungară nu se poate primi această părere austriacă, după care cestiunea urcării soldei oficerilor n'ar avea caracter militar, ci numai economic și social. Urcarea lefurilor oficeresti înseamnă o întregire organică a armatei, pentru care Ungaria, care pe durata timpului de tranziție

s'a angajat numai a susținea *status quo* nu poate să fie obligată».

Studentii maghiari și revizuirea regulamentului camerei. Un grup de vre-o 150 studenți ai universității din Budapesta s'au întrunit alaltăeri pentru a lua poziție în chestiunea revizuirii regulamentului camerei. La aceasta întrunire au luat parte și patru deputați disidenți, în frunte cu dep. Hoffmann. Ședința a fost foarte agitată. Deputații disidenți au fost primiți parte cu manifestații de simpatie, parte cu »abzug»-uri. Intervenind poliția, adunarea a fost disolvată.

Deputat al cercului Trencsin a fost ales alaltăeri candidatul constituțional Béla Henrik, redactor la ziarul »Bud. Hirlap», întrunind 978 voturi față de avocatul Dr. Carol Stur, care a întrunit 644 voturi. Avocatul Stur a fost sprijinit și de majoritatea alegătorilor slovaci. Pentru »susținerea ordinii» au eșit la fața locului aproape o sută gendarmi și o companie de soldați. Fișpanul comitatului s'a preumblat toată ziua prin taberele alegătorilor, ca să »supravegheze» mersul regulat al alegerii.

În contra instituției delegațiilor. Ziarul »Magyarország» pledează într'un articol de fond în contra instituției delegațiilor, spunând că e o instituție învechită, nefolositoare și de prisos. Se vede bine că procesul legal al stabilirii cheltuelilor comune e amenințat să se poticnească îndată ce se ivește o deosebire de vederi între cele două delegațiuni. Dar nu acest motiv îndeamnă partidul independist ca să ni-zuiască spre suprimarea delegațiilor, ci motive de principiu, cari purced din programul lui. Partidul independist vede o atingere adusă suveranității parlamentului ungar în faptul, că stabilirea cheltuelilor comune atarnă dela aprobarea corporațiunii unei alte țări. Din acest motiv el caută ca cheltuelile acestea să fie stabilite de parlamentul ungar și ca acesta să controleze direct conducerea afacerilor străine și ale armatei. Aceasta ar fi în avantajul suveranului, fiindcă stabilirea cheltuelilor pentru armată și afacerile străine n'ar mai fi împedată, când una din țări ar face greutăți. Partidul independist urmărește realizarea treptată a marilor lui scopuri. El nu desnădăduiește când năzuințele lui într'o direcție sau alta nu au numai decât succesul dorit. Căci el știe că independența Ungariei nu poate fi dobândită decât cu prețul unei munci îndelungate și stăruitoare.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.»

Geniul din Rhodus

sau

Simbolul vieții și al morții.

(Resumat din: Tableaux de la nature, c. VI. p. 641, de A. d. Humboldt. Ediț. germ. Ansichten der Natur, 1849, II. Band, p. 299—314).

Într'un muzeu din Syracuse, între alte opere de artă se afla și un tablou de un pictor necunoscut. El avea multă grație, însă nici în amestecul colorilor, nici în caracterul și stilul său nu se putea compara cu alte tablouri. Cu toate acestea era admirat de privitori mai mult decât alte. Fusese scăpat dintr'un naufragiu, împreună cu alte mărfuri, cari se știau a fi din Rhodus; de aci și acestui tablou i se dete numele de *geniul rhodian*. Era tipul unui om tinăr, plin de vigoare, cu un fluture pe umăr și cu o făclie aprinsă în mână. În jurul lui se vedeau alte figuri frumoase,

mai mici, băeți și fete, întinzând brațele unii către alții, plini de dorințe, cu ochii vioi și triști; pentrucă ei erau oprii de a se îmbrățișa prin privirea majestoasă și poruncitoare a geniului superior, care-i ținea subjugăți prin puterea sa. Unii din admiratorii acestui tablou ziceau, că el e geniul iubirii spirituale, care ține în frâu iubirea și simțămintele sensuale; alții, că e geniul rațiunii care domnește peste poftele corpului.

Mai târziu s'a adus în Syracuse, împreună cu alte opere de artă, un alt tablou, care se vedea a fi piesa opusă și explicativă a geniului rhodian. Era același tinăr, în mijlocul aceleiași grupe de figuri mai mici, tineri și tinere. Însă aci lipsia fluturele de pe umărul geniului superior, făclia lui era stinsă și intoarsă în jos, și capul lui era plecat; iar genii cei mici simbolizau o plăcere fără frâu, îmbrățișându-se și aruncându-se asupra geniului superior, de ale cărui porunci erau acum liberi.

Tiranul Syracusei ordonă să aducă acest nou tablou lui Epicharm, poet și filosof din școala lui Pythagora, care se ocupa cu studiul naturii și al puterii, care se manifestă în nașterea și viața plantelor și animalelor. El mergea des la muzeul din Syracuse, numit Poikilos, și de aci pe țărmul mării, ca să privească în întinderea ei fără hotară icoana nemărginitului, către care sufletul nostru înzadar năzuiește. Și împreună cu noul tablou i se aduse și o copie a geniului rhodian.

Epicharm compară aceste două tablouri și, după o lungă meditațiune asupra lor, chemă la sine pe elevii și amicii săi și le zise: »Dați la o parte perdelele ferestrelor, ca să văd natura plină de viață. Priviți aceste două tablouri. Ele ne arată lămurit ceace am căutat atâta și ce numai am presimțit. Unul e simbolul puterii de viață în toată vigoarea sa, care ține sub influența și dominațiunea sa puterile mai mici ale naturii (fizice și chimice).

Celălalt e simbolul sau geniul morții. Spiritul, puterea de viață, a sburat în alte sfere, și puterile inferioare ale naturii, libere de stăpânirea puterii de viață, urmează a se uni și a se transforma după legile și tendințele lor. Genii mici, emancipați de sub dominațiunea geniului superior, își dau veseli mâinile; ora morții e pentru ei ora himenului pentru o nouă existență».

Aceeași explicare a puterii de viață o găsim și la filosofii din zilele noastre. Amifirm aci numai interesantul studiu al lui E. Littré: »La science de la vie dans se rapports avec la chimie», citat de scriitorul acestui resumat în broșura sa »Despre înțelesul filosofiei, și problema puterii de viață ca hotar între filosofie și știință», p. 30—32.

M. Străjanu

Călătoria împăratului Germaniei. Ziarul »National Zeitung« declară față de știrile contradictorii care s'au lansat, că escursiunea împăratului Wilhelm dela Corfu, în interiorul Albaniei și mai ales la Ianina nu are nici o intențiune și din această cauză combinațiunile politice, cari se leagă de această vizită, își pierd orice temiu. Șederea la Corfu nu este decât spre recrearea împăratului.

Din dieta ungară.

Sedința din 9 Martie n.

În ședința de Luni a dietei a rostit un mare discurs deputatul Beiușului Dr. V. Lucaciu. A vorbit dela începutul ședinței orele 10^{1/4} a. m. până la sfârșitul ședinței orele 2^{1/4}, adică patru ore întregi. După cum ne-am putut convinge din protocolul stenografic al dietei, părintele Lucaciu a fost ascultat în genere cu liniște. Ici colea a fost întrerupt de câțiva șovinisti, iar președintele Justh l'a invitat în câteva rânduri să rămână la obiect. Dintre deputații români au fost prezenți d-nii Brediceanu, V. Damian, V. Goldiș, Dr. Maniu, Dr. Popovici, Dr. Petrovici, Dr. St. C. Pop, Dr. Suci, Dr. Șerban, Dr. Vaida și Dr. Vlad.

Dep. Lucaciu a declarat dela început că votează în contra proiectului revizuirii și că va căuta să împedecă votarea lui. »Nu pot să retac, zice oratorul, că stau adânc consternat în fața acestei chestiuni și trebuie să mă întreb, că de ce chiar acum, în situația actuală politică, s'a adus pe tapet revizuirea regulamentului camerei? Arta guvernării constă în a studia trecutul și a pregăti cu înțelepciune viitorul. Fără de aceasta guvernul nu reprezintă decât o tovarășie de interese, față de care celor despoiați de drepturi nu le rămâne alta decât să protesteze și să apeleze la tribunalul lumii, căci viața popoarelor este depusă în mâinile provedinței și este scris că: *Transferetur regnum de gente in gentem, et dabitur genti facienti fructum suum.*

Dep. Ugron: Este depusă în mâinile Dumnezeului maghiar!

Dep. Brediceanu: Un singur Dumnezeu avem, cei cari avem! (Zgomot. Strigăte din centru: De ce să avem alt Dumnezeu?)

Ugron: Fiindcă am avut spânzurători deosebite.

Brediceanu: Și vor mai fi! (Zgomot.)

Ugron: Vor mai fi, vom mai vedea noi spânzurătoare!

Dep. Lucaciu: Când vorbim de proiectul revizuirii regulamentului camerei, prima întrebare, care se impune dela sine, este: cine e tatăl, cine sunt părinții acestui copil de țată, care cere să trăiască. Cine este acest călător și unde-i patria?...

Cineva a lansat idea care a prins, s'au pornit discuțiile și s'a ținut conferința comună dela 14 Ianuarie, care n'a putut duce însă la înțelegere. Proiectul acesta e proiectul deputaților, nu e proiectul guvernului și prin urmare guvernul n'are dreptul să influențeze prin toate mij-

O anecdotă a lui Mark Twain.

În decursul unui banchet dat de curând în onoarea celebrului umorist american Mark Twain, acesta a istorisit următoarea anecdotă amuzantă:

»Am avut odată un superb cameleon, un exemplar unic, care ne făcea mare bucurie mie și amicilor mei. Dacă-l așezam pe-o stofă galbenă el devenea galben; pe o stofă roșie el se înroșea și pe un fond verde îi plăcea să brileze în cel mai frumos verde. Într-o zi sosind acasă după o lungă plimbare, am aflat pomenagera mea plângând.

— »Ce ai Mis Baxter?« o întrebai eu îngrijat.

— »Cameleonul, domnule Twain, cameleonul!« rosti ea între două sughițuri.

— »Ei bine! ce-i cu cameleonul?«

— »A murit«, răspunse Mis Baxter și isbucni în plânsете.

»Venindu-și mai târziu în fire, ea mi-a istorisit acestea: »În timpul absenței voastre, d-le Twain, o prietină a venit să mă vază. Vorbindu-i de cameleonul d-voastră, nu mi-a dat pace până nu i-l'am arătat. Noi l'am așezat una după alta pe bucăți de postav galbene, roșii și verzi și el deveni succesiv, galben, roșu și verde. În cele din urmă — aci o podedi o nouă criză de plâns cu lacrimi — ne veni idea de a-l așeza pe un plaid scoțian multicolor. Cameleonul n'a mai putut să absoarbă deodată atâtea culori și sârmanul animal a crepat!«

loacele de cari dispune, majoritatea parlamentară în favorul unui proiect, care nu poate să constituie chestie de cabinet. Și cu toate acestea, în ședința dela 25 Ianuarie ministrul de interne contele Andrassy Gyula a anunțat, că are de gând să prezinte camerei mai multe proiecte de lege, cari impun necesitatea revizuirii regulamentului. A mai adaogat însă că dacă proiectul de revizuire nu va fi primit, își va da și el dimisia. În ședința dela 25 Februarie d-l ministru de culte a făcut aceeași declarație. Vedem, dară, că guvernul pune în cumpănă toată puterea sa, amenință majoritatea cu criză de cabinet încercând să impună pe calea aceasta votarea revizuirii. (Aprobări în centru.)

Noi nu facem opoziție a *tout prix*. Noi nu vrem să zădărniciim activitatea parlamentară, să împiedecăm guvernul să munciască pentru binele țării prin alcătuirea de legi corâspunzătoare. Noi nu facem opoziție, ca să luăm locul celor, cari sed azi în fotoliile ministeriale. Noi suntem un partid de poziție numai și numai fiindcă ținem înaintea ochilor adevăratele interese ale țării (aprobări la naționalisti). Dăm mână de ajutor la alcătuirea de legi, cari promovează interesele obștești și combatem legile cari nu servesc decât interesele unei clase. Noi luptăm ca domnia de clasă și de rasă să dispară din Ungaria. Viitorul patriei noastre nu se întemeiază pe lanțurile de robie, în cari sunt încătușate milioanele popoarelor din Ungaria.

În ce ne privește în special pe noi români, noi am mărturisit în totdeauna o axiomă mare: *ordo est anima rerum*. Poporul nostru a evoluat în mod firesc. Am fost în totdeauna prietenii ordinii și am luptat întotdeauna împotriva intoleranței și a legilor excepționale. Cumințenia aceasta politică a fost urmată de strămoșii noștri veacuri de-arândul...

Keckeméthy F.: Și în 1848?

V. Lucaciu: Părinții noștri au dovedit și în 1848, că binele, pacea și progresul țării trebuie garantate prin bună înțelegere cu dinastia noastră domnitoare. (O voce în stânga: *Impotriva Maghiarilor!*) Dacă e nevoie, și împotriva acelei părți a maghiarimii, cari păcătuiesc în contra acestor principii nobile (zgomot). Dacă e nevoie și împotriva acestor fel de șovinisti.

Keckeméthy F.: Dacă în altă țară ai fi zis cuvintele aceste, te-ar fi scos din parlament!

V. Lucaciu: Observarea asta îmi dovedește calificația dumnitale parlamentară. I-ți mulțumesc!

Dacă expunerea de motive a proiectului de revizuire ar fi fost o expunere serioasă și obiectivă și nu s'ar întemeia mai ales pe motive subiective, în principiu aș fi aprobat și eu o revizuire, care tinde să asigure parlamentului posibilitatea muncii pozitive și roditoare, care tinde înainte de toate la zădărnicirea obstrucției, ai cărei prieteni n'am fost și nu suntem.

Oratorul analizează apoi pe larg expunerea de motive și discursurile rostite de ministrii Andrassy și Apponyi în apărarea proiectului. Prezentă apoi următorul proiect de rezoluție:

»Camera să enunțe, că respinge proiectul de revizuire a dep. Emil Nagy și că e înclinată a lua în dezbateră numai o astfel de revizuire a regulamentului, care să fie prezentată Camerei după sancționarea proiectului de lege privitor la votul universal, secret și egal. Acea modificare a regulamentului să cuprindă totodată și dispozițiuni, cari să asigure pe deplin dreptul de imunitate a deputaților.

De încheiere dep. Lucaciu istorisește o legendă din comitatul Sătmăruului, în care se spune că comitetul comunal din Ecsed, fiind provocat prin guvern de către comitat să facă un pod peste balta din apropierea comunei, a hotărât într-o iarnă să taie din ghiata bălții bucăți și cu ajutorul acestora să construiască podul. Zis și făcut. Când a dat însă primăvara, podul s'a topit.

Așa stăm și cu libertățile din Ungaria, zice oratorul. În cele mai multe părți ale Ungariei a domnit un frig amorțitor, căci s'a constatat că milioanele de popoare sunt în secolul al XX-lea eschise din șanturile constituției și dela binefacerile vieții constituționale. Care este deci podul, care trece prin Ungaria? Acel pod, ridicat din bucăți de ghiată, peste care treceau până acum fluierând vesel funcționarii comunali, comitatensii și ai guvernului. Dar va veni, onorată cameră, boarea primăverii și va topi podul zidit din ghiată, va sosi epoca libertății popoarelor: pe aceasta o salut; salut sufragiului universal, care va spulbera domnia de clasă și rasă din Ungaria.

Recomand spre primire proiectul meu de rezoluțiune. (Aplauze și aprobări vii în centru.)

Scrisoarea împăratului Wilhelm către lordul Tweedmouth.

(Declarațiile făcute în parlamentul englez.)

Lordul amiralității Tweedmouth, venind ori ce interpelări, a declarat că în ziua de 18 Februarie a primit prin poștă o scrisoare de la împăratul Wilhelm. Scrisoarea era personală scrisă cu un caracter foarte amical și simplu. Tweedmouth o arătase lui Grey, care a opinat ca și Tweedmouth, că *scrisoarea trebuie considerată ca privată, iar nu oficială*. Prin urmare, Tweedmouth a trimis împăratului un răspuns conceput în același spirit și având un caracter analog.

»Tot ce pot încă să spun, a zis Tweedmouth, »este să rog camera să fie sigură că cred cu tărie cumcă calea urmată de mine era bună și a avut ca țintă de a face ceea ce toți doriți și tot ce putem face pentru a întări buna înțelegere, care există între Germania și noi.

Camera Comunelor era plină de lume. Răspunzând întrebărilor ce i s'au făcut cu privire la scrisoarea împăratului Wilhelm, lordul Asquith a zis, că nu are nimic de adăugat declarațiunei sale de Vineri, cu excepțiune că Tweedmouth arătase scrisoarea lordului Grey de îndată ce a primit-o. Grey a fost de acord cu Tweedmouth a socoti că scrisoarea nu avea un caracter oficial și că trebuia privită ca o comunicare privată. (Aplauze.) Asquith adauge, că *este în adevăr imposibil a se da publicității corespondența privată și personală*.

În urma unei întrebări făcute de către Lockwood, dacă Asquith poate crede că corespondența în chestiune, așa de importantă, între împăratul Germaniei și lordul amiralității, ar putea fi privită ca personală și confidențială, Asquith răspunde, că *nu mai are nimic de răspuns nici de schimb din declarațiunea făcută*.

Incidentul a fost declarat închis.

Salon de convorbiri.

Toți câți și-au spus părerea referitor la problema pusă de Sorcovă, toți au susținut că cel mai puternic mijloc de lățire al culturai și a gustului de cetit sunt foile redactate într'un spirit și într'o limbă neaoșe, nefalsificată populară. M'a izbit însă afirmația cu totul greșită a d-lui P. Suci, că n' timpul de față n'am avea nici o singură foaie, care să nizuiască baremi a se face plăcută poporului, care să se trudească cel puțin a-și însuși proprietățile cerute. Nași ceteza să afirm că »Foaia Poporului«, ba chiar și »Poporul Român« n'ar găsi un mare număr de țărani, cari le cetec cu drag și cu folos. Ce a lăsat însă cu totul din vedere d-l Suci este »Libertatea« cu adaosul ei de petrecere »Foaia Interesantă« și adnexul economic »Tovărășia«. Foile acestea sunt scrise în limbă și spirit popular, se ocupă de toate nevoile țărâniei. Nu-i mirare, că n' scurt timp și-au câștigat mii de cetitori între economi. Nu sunt chemat să fac apologia acestor foi, nici nu susțin că ele ar fi modelul și idealul unei foi pentru popor, un non-plus-ultra în felul lor. Constat însă atât, că ele străbat într'adevăr la mîntea și inima țărânului, prin călduroasele articole politice, prin înțeleptele îndemnuri economice, prin ilustrațiunile de multeori potrivite, prin poeziile populare ce le publică. Prin astfel de foi lătim în mod real dragostea slovei tipărite, gustul de cetit.

Dar nu-i destul numai să facem foi bune pentru popor. Tot atât de însemnat ca scrișul e și lățirea produselor literare — populare. Și accentuez cu atât mai vârtos lucrul acesta, fiind el la noi dueros de neglijat. E doar de obște cunoscut cu câtă greutate ajung și cărturarilor la cărțile românești, mai ales la cele apărute în România. Luni de zile trebuie să aștepti și după publicațiunile »Minervei«.

Cu atât mai anevoios își poate câștiga țărânul foi și cărți românești. Ba sute și mii de țărani știutori de carte și doritori de lumină n'au nici știre despre existența foilor menite să le umple golul sufletului. Iar »ignoti nulla cupido...« Să lătim deci foile în cerc cât mai larg, însă nu prin călduroase apeluri la conducătorii firești ai poporului. Apelurile acestea răsună de obicei în pustiu. Ci să punem la cale, să organizăm colportagiul.

Agenți de ai foilor menite pentru popor, apoi și agenți de ai »Asociațiunii« să cutreere toate satele românești, angajându-și pretutindeni depositari, revânzătorii dibaci. Unde nu pot câștiga pe preot ori pe învățător pentru munca sa a hotărât culturală, își găsesc de sigur vr'un sătean ori un comerciant, care pe lângă câștigul ce-i rămâne, va lăți prin graiul viu în mod îmbucurător foile și cărticelele

luminătoare. Organizarea colportagiului ar reclama la început oareșicari jertfe bănești. Cu atât mai îndestulitoare vor fi roadele, care le va aduce încurând. Sunt și acum în câteva comune mai însemnate revânzătorii de aceștia, cari lătesc foile populare în sute de exemplare. Căci țărânul dă mai bucuros 2—3 cruceri din când în când pentru foale, decât multe coroane deodată. Poporul nici nuștie prenumăra, nu știe de ce folos e mandatul poștal.

În Germania sunt societăți întemeiate anume pentru lățirea publicațiilor populare. Catolicii își au centrul organizației în München-Gladbach, cu multe sucursale în toate părțile Germaniei. A protestanților e »Prot. Landesverein für innere Mission.« Noi să ne câștigăm în toate satele batăr niște colportori modeshți, cari totuși vor lăți publicațiile populare mai bine ca sute de provocări la abonament și avizuri ori rugări către preoți...

Deci încodată: nu-i destul să scrie oameni chemați foi și cărți pentru popor, ci trebuie să le și lătim prin o propagandă vie, în stil modern, prin colportagiul. Astfel socot eu, că s'ar putea încetățeni gustul de cetit între toți țărânii știutori de carte.

A. Nanu.

ȘTIRILE ZILEI.

— 27 Februarie v.

Un dar de ziua nașterii sale al lui Tolstoi oferit poporului rusesc. Leon Tolstoi are să rămână ca o reminiscență perpetuă în memoria poporului. Tolstoi tocmai acum lucrează un calendar pentru popor. Pe fiecare filă a calendarului destinată fie-cărei zi din an, va scrie poetul păreriile și ideile sale relative la toate cestiunile vitale, ce interesează și agită neamul său. Este vorba, ca poporul rusesc să primească o comoară prețioasă, carea să corâspunză vederilor, sentimentelor și modului său de cugetare. De sigur, că bătrânul octogenar va depune în aceasta scriere a sa unică în felul ei, mărgăritarele cugetării sale bogate pe baza îndelungatei sale experiențe de atâți amari de ani.

Ni-se mai vestește că familia lui Tolstoi în ziua festivă va petrece în Moscva, iară Tolstoi va rămânea în Iasanaja-Polyana ca să primească deputațiunile.

Dela societatea »Petru Maior« primim spre publicare următoarele: în urma dimisionării comitetului vechiu în ședința generală din 29 Februarie st. n., societatea »Petru Maior« s'a reconstituit în modul următor: Președinte Nicolae F. Negruțiu, stud. în filoz.; vicepreședinte St. Hărăguș, abs. de teol., stud. în drept; secretar Ioan Pop, stud. în drept; notari Traian Denghel st. în drept și Ioachim Tobin, st. în drept; cassier Ioan de Colbazi, st. în drept; controlor Const. Șerbu, st. tehnic; bibliotecar Ioan Teicu, stud. în medicină; vicebibliotecar Ioan Comșa st. în medicină; econom Adam Iancu stud. în medicină. Iar în locurile vacante din comisia literară au fost aleși: Sabin Dan, stud. în drept; Dimitriu Cazacu, st. în drept; Adam Iancu, st. în medicină; Sabin Oprean, stud. în filoz. și Ioachim Tolciu, st. în drept.

Clubul român din Viena, a ținut — după cum ni se scrie — a V-a adunare generală, Duminică în 1 Martie n. c. cu succes multămitor. În noul comitet au fost aleși următorii domni: Președinte George Vitencu (Bucovinean); vicepreședinte Nicolae Roșca (Ardelean); casar Meliade Nicolescu; secretar I. Alexandru Barbu, secretar II Traian Mihailoviciu; bibliotecar Ioan Prevaritura; controlor George Stefani, (toți Bănățieni); membrii substituți: Teodor Moldovan și Ioan Sărbu (Ardeleani) membri fără funcție: Șt. Muntean (Ardeal) și Șt. Teodorescu (România); în comisia de revizuire: Alexandru Lupu general (Bănățean), Dr. Lazar Popoviciu și Marius Sturza, (Ardeleani).

Logodnă. Carolina Nossa și Ionel Hățiegan fidanțați. Trestia — Cașovia. — 6 Martie 1908.

Arestarea unui ofțer de honvezi pentru spionaj. Autoritățile italiene au arestat Sămbăta trecută pe locotenent de honvezi Homolya Istvan în momentul când lua fotografia pe teritoriul italian. O depeșă scrisă la comenduirea din Seghedin anunță acum, că ancheta asupra delictului de spionaj, imputat lui Homolya, care a fost arestat pe teritoriul italian, la Riva (în Tirolul de Sud), a dovedit că numitul locotenent nu s'a datat nici la spionaj, nici n'a luat vre-o schiță topografică. El n'a avut de asemenea nici un fel de misiune secretă. Homolya luase parte la ni-

de exerciții ale trupelor dela frontiera austro-italiană, cu autorizația comandantului regimentului. In timpul acestor exerciții, locotenentul, care e un pasionat fotograf amator, trecuse fără să știe, de frontieră, pe teritoriul italian, spre a lua câteva vederi fotografice după frumoasele văli din partea locului. In momentul când rățacea astfel departe de frontieră, fu surprins și arestat de soldații italieni. Ancheta autorităților italiene ne dovedind nimic în sarcina sa, Homolya a fost pus în libertate. El a sosit eri la Sebeș.

Mulțămii. Fiindu-mi cu neputință a mulțămii în deosebi tuturor celor ce au binevoit a-mi adresa cuvinte de condoleanță, precum și celor ce au asistat la ceremonia funebă a fiului meu, trecut prea de timpuriu la cele eterne, îi rog pe această cale să primească călduroasele mele mulțămii. — Dârstele Brașovului, 25 Februarie v. 1908. Ioan Broșu, paroh gr. or. român.

Nouii membri ai camerei magnaților. Majestatea Sa a numit pe fostul ban al Croației Rakociczay, pe abatele E. Vaida și pe consilierul ministerial E. de Gaál, membri pe viață ai camerei magnaților.

Inaugurarea muzeului Aman. Din București se anunță, că d-l Sp. Haret, ministrul instrucției publice, a hotărât ca teate tablourile lui Aman, cari se află actualmente în pinacoteca din București, să se transporte și să se așeze la muzeul Aman din strada C. A. Rosetti. Acest muzeu trebuie să fie aranjat complet cel mult până la Paști. In fine când lucrările de așezare vor fi terminate, se va face inaugurarea, la care vor asista și delegații ministerului. In urmă muzeul va fi deschis publicului.

O aniversare. D-l Dim. Sturdza, președintele consiliului și șef al partidului național-liberal, a împlinit luni vârsta de 75 ani. Regele Carol a binevoit a-i trimite cu această ocazie, o scrisoare de felicitare, concepută în termeni foarte elogioși și plini de căldură.

Starea sămănăturilor din România. Grâul semănat astă toamnă a răsărit peste tot locul din cauza timpului primăvăratec. Munca câmpului a început de asemeni. Se lucrează cu activitate la arături. E multă vreme de când nu s'a pomenit un timp atât de prielnic muncii câmpului.

Miscarea pentru înfrânarea beției în Anglia. Fabricanții de bere și de alcool au hotărât să facă în toată Anglia intruniri publice împotriva legii lui Asquith privitoare la împunerea cărciumilor și la înfrânarea beției. Au și hotărât unde vor ține cele d'întăiu șazezeci. Cele două mai mari vor fi cea dela Cardiff și cea din Londra (Albert Hall). La acestea vor lua parte delegați din țara întreagă. Comitetul executiv al breslei a și votat hotărârea cu unanimitate sub cuvânt că se expropriază niște proprietăți legale, fără nici un folos pentru înfrânarea beției.

La bursa din Londra, sub cuvânt că guvernul lovește astăzi într'un fel de capitaliști, iar măline va veni rândul altora, acțiunile fabricelor au căzut, cari cu 10%, 8%, cu 5%, etc., în totul o pagubă de 25 de mil. de lire sterlingi, deci cu 625 de milioane de lei. Dar chiar ziarul unionist „The B'gham d. Post” mărturisește că pierderea e numai o glumă, numai o manifestare, căci se vede, că s'au făcut că vând și cumpără acțiuni cumătrii între ei. De altfel nu și-au pierdut nici nădejdea, că, prin agitație, vor sili guvernul să retragă legea ori măcar s'o schimbe mult. Nu e mai puțin adevărat, că creditorii ipotecari ai fabricanților și negustorilor mari din această ramură, ar fi cerând plata datoriilor ne mai crezându-se destul de garanțați, dacă se votează legea.

Trans ortarea rămășițelor lui Zola la Pantheon. Senatul a votat suma de 150 mil franci, pe. tru ceremonia transportării rămășițelor lui Emile Zola la Pantheon. Sierul marelui romancier va fi transportat dela cimitirul Montmartre în seara din a-junul ceremoniei, la Pantheon, unde va fi primit de familie și de miniștri. A doua zi dimineața va avea loc ceremonia, la care discursul oficial va fi ținut de către ministrul instrucției. Trupele din garnizoana Parisului vor defila pe piața Pantheonului.

Incendiile din Berlin. Poliția e foarte îngrijată de faptul, că până acum n'a putut da de urma autorilor numeroaselor incendii provocate în timpul din urmă. Poliția a hotărât să publice premii importante pentru descoperirea incendiatorilor. In timpul incendiilor de Luni, s'a observat că pompierii cari lucrau la stingerea focu-

lui, căpătau o culoare gălbuie la față. Aceasta face să se presupună că incendiatorii se servesc între altele și de oarecare produse chimice. O ultimă știre spune că relativ la nouile 3 incendii de acoperișe provocate Luni la Berlin, poliția a reușit în fine să pună mâna pe un tânăr de vreo 20 de ani, autor al mai multora din incendiile din timpul din urmă. Arestatul pare a face parte dintr'o numeroasă bandă de incendiatori.

O scrisoare a lui Leopold Woelfling. In legătură cu transportarea la casa de nebuni a d-nei Adamovici, fosta soție a lui Leopold Woelfling, fostul arhiduce adresează acum ziarului „Zeit” o scrisoare în care, în termeni foarte mișcători, spune că ceea ce prevăzuse de mult s'a întâmplat, și că acum lumea își va da mai bine seamă de motivele cari l'au făcut să se despartă de fosta sa soție.

Omor în vis. Un servitor cu numele Leonard, a visat că ar fi fost atacat de tâlhari. In momentul când se svârcolea nenorocitul, intră în odaie îngrijitoarea Maria Șofner să-l scoale, și-l atinse cu mâna. El gândind că acu hoții îl atacă, buimăcit luă revolverul de sub perină și răni de moarte pe femeia în sa. Nenorocita femeie fu transportată la spital, iar servitorul arestat. E întrebarea cum se va califica acest omor ciudat pe baza unui vis și mai ciudat.

Medicii în Germania și în lumea toată. După anuarul medical german dela 1900, numărul total al medicilor în Germania se ridică la 31.416. Prussia are singură aproape 19.416. In orașele mari proporția medicilor este de 2—3. La Berlin proporția este 1 $\frac{1}{4}$, pe mie. Numărul specialiștilor de tot soiul e cam de $\frac{1}{5}$ din cifra totală — dealtă parte după „Record medical” ar fi în momentul de față, în toată lumea 228.234 medici diplomați și pentru Europa singură: 162.334.

Cum s'a prins în locul unui arestat sentinela de pază. Dintr'un tren, ce mergea dela Münster la Hannovera sări un arestat din vagon. Sentinela de pază dete semnalul să se oprească trenul și îndată alergă după cel ce fugise, însoțit de o mulțime de pasageri. Dar cum se întâmplă cum nu, că mulțimea puse mâna pe pasnic și-l readuse la tren, iar arestatul scăpă teafăr, probabil răsând cu hohot și mulțămii că scăpase așa de ușor. Paznicul condus în triumf să sbătea și se jură pe toți sfinții, că el nu e arestat. Se pare că pasagerii erau deabinele sau somnoroși sau beți!

O pornire frumoasă.

— Coresp. part. a „Gaz. Trans.” —

Cluj, 9 Martie n.

O veste, care mi-a umplut sufletul de bucurie, am primit azi și mă grăbesc a v'o transmite ca un eveniment însemnat chiar în zilele acestea când cultura română atacată de toate părțile pretinde să aducem jertfe tot mai multe.

O parte a tinerimei române din Cluj, conștie de chemarea sa, chiar în zilele aceste grele cu mare însuflețire a hotărât să aranjeze o serie de *șezători literare și artistice* împreună cu dans în orașele și satele mai mari, cari sunt centre românești. Se vor ceti conferințe, va cânta corul și muzica, vor fi cântări solo atât cu vocea cât și cu instrumente muzicale, declamări etc. etc.

Se vor începe pe la finea lui Martie și vor merge ori unde, unde vor fi chemați și primiți cu bunăvoință și dragoste.

Insemnătatea șezătorilor acestora mică nu se poate spune! Pe lângă aceea că vor ține mult la consolidarea noastră națională pe teren social și vor forma o legătură oareșcare între Românii din diferitele părți, vor lăți cultura în popor și dragostea față de tot ce e frumos și tot ce e românesc, vor răspândi însuflețire pentru cauza românească și prin locurile pierdute de jumătate si vor contribui pe altarul culturii române și prin aceea, că *venitul curat al șezătorilor îl vor da tot pentru gimnaziul din Brad*, și ca nu cumva să se creadă că e la cale numai ceva pornire confesională, ținem să declarăm, că cei mai însuflețiți propagatori ai pornirii sunt uniți cu președintele dimpreună și chiar prin aceasta vreau să documenteze, că în zilele de primejdie nu există deosebiri de confesiune, suntem cu toții de-o lege: de legea românească.

Rugăm deci pe toți aceia, cari ne văd bucurios în mijlocul lor pe câte-va clipe, să scrie la adresa d-lui *Liviu I. Dan* (str. Kossuth L. 21) care le va da deslușiri mai detaliate.

Inainte deci, să plângă doina și să rădă hora, să dăm mână cu mână în lupta măreață pentru intruparea acelu vis neîmplinit de-a căruj jale...

„...ne-au răposat și moșii și părinții...”

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 11 Martie. Primul orator în ședința de eri a Camerei a fost deputatul croat Ioan *Manoilovici*. El arată că proiectul revizuirii e de prisos, fiindcă naționalitățile n'au făcut nici o dată obstrucție. Oratorul critică apoi procedarea față de croați. El susține că revizuirea regulamentului nu constituie o pavază față de socialiști, a căror armă de luptă nu e obstrucția. Ei au la dispoziție greva și strada. Disidentul Geza *Csepány*, declară că acest guvern nu poate revizui regulamentul Camerei. „Acest guvern și această Camera”, spune oratorul, au datoria de a introduce reforma electorală si nu pe cea de a îngriji libertatea cuvântului. El se apără apoi contra acuzației ce se aduce disidentilor, că ar face cauză comună cu naționalitățile. Naționalitățile, spune Csepány, n'au luptat nici odată pentru interesele națiunii. Unde au fost la votarea cvotei? (*Protestări în rândurile naționalităților*).

Arpad *Rozoky*. N'avem nimic cu naționalitățile.

Iulius *Marcos*: Te înșeli!

Csepány propune o rezoluție, prin care cere scutirea proiectului revizuirii din ordinea de zi.

Deputatul Aurel *Vlad* cere cuvântul și apără naționalitățile în contra acuzației că n'au luptat în contra ridicării cvotei. (*Ședința continuă*).

După pauză a luat cuvântul deput. Milan *Ivanca* contra revizuirii, vorbind până la sfârșitul ședinței.

Rosenberg, 11 Martie. In procesul Slovacilor în chestia *măcelului din Cernova* s'a pronunțat eri seara sentința. Din 59 acuzați au fost condamnați 50 de bărbați și femei la pe depe *dela 6 luni până la 3 ani închisoare ordinară* (börtön). 9 acuzați au fost achitați. Ioan *Iavorka* a fost osândit la 2 ani închisoare, sora *parentului Hlinka, Ana Hlinka a fost osândită la 3 ani închisoare*. Tribunalul, la propunerea procurorului, a *deținut imediat pe d-na Ana Hlinka*. Aparătorii au apelat.

Procurorul a apelat de asemenea cerând o pedeapsă mai grea pentru 9 dintre cei condamnați. Cetirea sentinței a durat până târziu noaptea. Sentința a produs o consternare nemaipomenită în sânul populațiunii slovace.

Budapesta, 11 Martie Eri după amiază, la orele 1, a apărut în Camera deputaților deputațiunea feministelor compusă din 40 până la 50 membre. Deputațiunea a fost primită de un mare număr de deputați, cari aveau cunoștința de această vizită. In numele deputațiunii a vorbit președintele Just d-na *Clotilda Szabados*.

Ea amintește președintelui o declarație a lui, de acum doi ani. Președintele se ridicase atunci pentru drepturile femeii. Oratoarea susține, ca femeia care are datorii cetățenești, nu are și drepturi cetățenești. Ea trebuie scoasă de sub sclăvia bărbatului. Oratoarea termină, cerând președintelui, ca în sensul declarației sale de acum doi ani, să lucreze pentru primirea femeii sub scutul Constituției. Președintele Justh a răspuns, că nu și-a uitat declarația lui de acum doi ani și că are și acum aceleași păreri.

După răspunsul președintelui, deputațiunea a fost primită și de miniștrii *Wekerle* și *Andrassy*.

Christiania, 11 Martie. Un suedez a tras eri pe la orele 12 ziua *12 gloanțe de pușcă contra palatului regal*. Câteva proiectile au pătruns în mai multe săli. Vinovatul a fost imediat arestat; el a mărturisit că avea intențiunea de a omori pe regele Norvegiei. Se crede că acest individ este nebun.

Diverse.

Expoziția universală din Tokio se va deschide la 1 Aprilie 1912 și va dura până la 21 Octomvrie acelaș an. Pentru instalarea obiectelor din străinătate privitoare la învățământ, științe, mașini, electricitate și articole de manufactură vor fi puse la dispoziția expozanților localuri speciale. Pentru obiectele de altă natură, țările streine își vor putea ridica cu chel-tuiala lor edificii speciale. Pentru terourile concesdate nu se plătește nimic.

Lucrurile destinate a fi expuse și toate materialele de construcție și decorațiune sunt scutite de taxe vamale. Se vor face aranjamente speciale în ce privește articolele din țările străine menite a fi vândute în bazaruri, precum și obiectele cari vor servi la spectacole și petreceri publice.

Se proiectează afară de aceasta, garanții speciale pentru toate invențiile, planurile, modelele și mărcile depuse.

Muzica animalelor. — Dubiesse în „*Revue*” arată că moluștele și celenteratele nu sunt simțitoare la muzică. Păianjenii însă știu să prețuiască o muzică bună. Așa se spune de unul, care în 1886 stătea pe piano și asculta uimit pe Rubinstein. In timpul cât ascultătorii aplaudau, se pitea între dușumele. Pentru alți pianști nici nu catadixea să iasă din vizuină, odată ce gustase muzica lui Rubinstein. Se vorbește de un crap simțitor la fluier, dar poate că-i dădea și pâne, cântărețul. Reptilelor le place muzica, iar Indienii se folosesc de această patimă, le farmecă și le prind.

Se știe, cât le place muzica zburătoarelor și că cele din curte chiar trec marginele buneii cuviințe. Se zice că și-a făcut cineva blestem de-a învățat un sturz a cânta Marseleza și că sturzul scăpând a învățat la tel pe semenii săi din trei departamente întregi. Lupului nu-i place muzica, în deosebi îl supără cornul de vânătoare. Leului îi plac notele înalte, dar nu poate suferi pe cele de jos. Pisicile dimpotrivă, nu îngăduie notele ascuțite. Una din ele punea laba la gura unei cântărețe, îndată ce scotea nota *la* de sus.

Darwin spunea de un câne, căruia îi plăcea muzica italiană, lătra la a lui Beethoven și făcea spume la gură, de credea că dat turba în el, la Chopin. Maimuțele nu numai că ascultă concertele noastre, dar dau și ele concerte bătând cu bețele în trunchiuri scorburoase. Laprade a zis: „Muzica e singura artă, la care sunt simțitori nebunii, animalele și idioții”.

Vanitatea lui Ibsen. Ibsen avea un cap caracteristic, dar nicidecum frumos. Cu toate acestea marele scriitor era foarte vanitos și avea un respect deosebit pentru părul și barba sa.

Claudiu Annet povestește că Ibsen niciodată nu se despărțea de cilindrul său. Când se așeza la masă îl punea cât mai aproape pe un scaun. Mulți își spărgeau capul spre a afla cauza acestui afect neștrămutat al măestrului cătră pălăria sa, însă în zadar.

In sfârșit misterul a fost lămurit. Ibsen avea în fundul pălăriei o mică oglindă în care arunca din când în când o privire spre a se convinge de buna stare a părului și barbei sale.

Bibliografie.

St. O. Iosif. „*Zorile*” Drama istorică în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

„*P. Ispirescu*” Povestirile nu hășului sfatos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II dia opere complete. *Teatru I*.

De cupri-sul următor:

„Soldan Viteazul”, „Mama Anghelușă”, „Herșon Boccegiul”, „Clevetici”, „Sandu Napoilă”, „Surgiu”, „Ion Păpușariul”, „Cucoaana Chirță”, „Barbu Lăutaru”, „Paraponisitu”, „Kera Nastasia”, „Haimana”, „Gură-Cască”, „Tan Covrigariul”, „Ivandiera”, „Păcală și Tândală”, „Sara nișoi”, „Craiu nou”, „Harță Răzășu”, „Ramășagiu”, „Peatra din c să”, „Nunna țărănească”, „Chirță la Iași”, „Chirță în Provincie”.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

Dante „*Infernul*” traduc-re în versuri de N. G. G. Prețul 3 cor. 50 bani, plus 30 bani porto.

„*Pîn Vraja Dragostei*”, nuvele de *Vasile Pop*. editura Minerva. Prețul 0. 150 plus 10 filieri porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor respons.: Victor Branicea.

Nr. 2608—1908.

PUBLICAȚIUNE.

In 19 Martie 1908, la 9 oare a. m. se va ținea licitațiune verbală și cu oferte în scris — în biroul magistratului, despărțământul V-a pentru afacerile economice — spre a se da în arândă pe timpul dela 1 Noemvrie 1908 până la 31 Octomvrie 1914 complexul de pământ de 25 jugăre catastrale proprietatea comunei Brassó comasat pe sama unui cimiteriu aflătoare în tabla a XX-a sub Nr. comasării top. 10218

Condițiunile detaliate de ofert. de licitație și de contract se pot vedea în biroul susnumitei secții a magistratului până la ziua de licitație în timpul oarelor oficioase dela 8—12 a. m.

Brassó, în 12 Februarie 1908.

(80,3—2.) *Magi-stratul orășănesc.*

Să caută

Contra Provisiune mare și câștig frumos; ar avea Agenți și Represen tanți pentru Transilvania.

Offerte se vor adresa la

Diracțiunea
Caisse de L'Economie
Nationale Paris
33—35 Boulevard du Temple

La tipografia și librăria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva, București.

- N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istori-
ră pentru tinerime, localisată după
nemțește. 193 pag. . Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domnița Viorica“ ro-
man. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- M. Salodeanu. „Floarea Orlită“, ro-
man. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- Stefan Iosif, „Credințe.“ Poezii & cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii“,
schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanu. „Povestiri din
copilărie“. Prețul a . . . cor. 1.50
- N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Maha-
la“ Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
- Vasilie C. Osvadă, „Băncile populare
din România“ cu un adaus infor-
mativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b.
porto). 1.05
- Ion Manolache-Holda. Fete, portrete
schife și nuvele, ediție I. 316 pag.
Prețul Lei 1.50
- H. Chendi. „Fragmente“. Un șir de in-
teresante articole (informațiuni lite-
rare), și sunt o continuare a volu-
melor „Preludii“ și „Foiletoane“ seri-
se. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50
- Vasilie C. Osvadă. „Legea Tovără-
șilor“ Prețul — 50 cor. (plus
porto 5 b.). —55
- M. Eminescu. Poesii postume“. ediție
nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Escriere de licitație și oferte.

Societatea de industrie (Gewer-
beverein) din Br șov **voiește să
vândă** din mână liberă casele sale
aflătoare în **strada Porții Nr. 65**, in-
duse în cărțile fonduare ale Brașo-
vului sub Nr 410, numerii topogra-
fici 5470 și 5471/1 a, cari pe de o
parte prin poziția lor frumoasă și
favorabilă, pe de altă parte prin
rentabilitatea lor și prin împărțea
lor practică, sunt pentru înființarea
unui hotel foarte convenabile.

Amatorii de a cumpăra sunt
rugăți să înainteze ofertele lor, coră-
punzătoare condițiunilor de vânzare
stabilite de către societate și pro-
văzute cu un vadiu de **5000 coroane**,
până în **14 Martie a. c. la 12 oare a.**
m. în cancelaria avocatului socie-
tății **Dr. Oscar Tellmann**, strada Vă-
mii Nr. 16.

Înainte de deschiderea oferte-
lor prezentate în scris se va ținea
în aceeași zi la oarele 3 post meri-
diane în localitățile societății de in-
dustrie, **Bulevardul Rudolf Nr. 7**, o
licitațiune orală privitor la aceste
case, cu care ocazie licitanții sunt
obligați înaintea licitațiunii a de-
pune un vadiu de 5000 coroane.

Conturite, planurile caselor ce
să vând, precum și condițiunile de
licitație sunt depuse în susnumita
cancelarie advocațială, unde se pot
vedea.

La cerere se trimet condițiu-
nile de vânzare și prin postă. (76,3—3.)

Vite
nobilitate
liferează
cu garanție,
asortiment bogat de tot so-
lul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima
și foarte solidă.

**Prima Pepinerie cu vite nobilitate
de pe Târnava.**
Proprietar, **FR. CASPARI**, Mediaș (Ardeal).
Cereți Catalogul prețurilor!
Catalogul conține scrisori de recunoș-
tință din toate părțile țării. Fiecare pro-
prietar de vii se poate convinge, înainte
de a comanda de soliditatea firmei a-
dresându-se verbal sau în scris la vre-o
persoană cunoscută. (8012,40—47.)

**Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“**
se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat sau iunare.

Aviz!

Din partea Direcțiunei a loteriei de Clase din
Budapesta ni s'a predat nouă vânzarea lozurilor
a loteriei reg. ung. în colectă principală.

**Am deschis Biroul nostru în
Brașov, Strada Vămii Nr. 36,**

și rugăm On. puplic să se adreseze nouă pentru
cumpărare de losuri.

Praxa îndelungată în bransa aceasta ne pune
în plăcută poziție de a servi On. clientelă prompt
și cu consciențiositate.

În zilele tragerei loteriei se pot vedea la noi
știrile telegrafice, precum și listele oficioase de
câștiguri.

Rugându-ne de o cercetare binevoitoare ne
recomandăm

Cu toată stima

Julius Friede & Comp.,

Brașov, Strada Vămii 36.

(76,3—3.)

**TIPOGRAFIA
A. Mureșianu**
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce
comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI. Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverts, în toată mărimea.
STATUTE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
FOI PERIODICE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE VISITĂ DIVERSE FORMATE.	BILETE DE ÎNGERMANTARI.
PROGRAME ELEGANTE.	
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — **Prețurile moderate.** —
Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fl.
se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria, de pe par-
cul Rudolf și la Eremias Nepoții.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC
a lui **MUSCHONG** din Baia Buziaș
— modern instalat — afară de Kartel liferează prompt ori ce cantitate de
ACID CARBONIC
natural, chemic foarte curat. fluid
din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela
Buziaș renmrite în toată lumea pentru fabri-
carea d. apă gazoasă, căroiumarilor,
și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat
artificial și puțin spornic.
Serviciu demn de încredere și consențios
Apă minerală și apă vindecătoare
în sticle de 1/1 și 1/2 litre.
Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și băsică.
Apă de masă de rangul întâiu!!
Informații se dau cu plăcere din partea
**Muschong's Kohlenäure-Werke und
Mineralwasser-Versandt in Buziasfürdö.**

Adresa telegramelor: **MUSCHONG BUZIASFÜRDÖ.** Inter. Telef. 13.
Se caută reprezentanți locali abili.